

Uroczyste odsłonięcie pomnika Katarzyny Smreczyńskiej

28 maja w Pcimiu, w ramach dorocznego święta Kliszczaaka dokonano uroczystego odsłonięcia Pomnika Matek Oddanych Dzieciom, który przedstawia postać Katarzyny Smreczyńskiej – matki Władysława Orkana (wł. Franciszek Ksawery Smreczyński) – znanego gorczańskiego pisarza i publicysty.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych i parlamentarnych: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotr Gliński, Senator RP Andrzej Pająk, Posłowie na Sejm RP – Patryk Wicher i Władysław Kurowski, Wojewoda Małopolski Łukasz Kmita jak również przedstawiciele samorządów lokalnych w tym powiatu limanowskiego: Agnieszka Orzeł oraz Grzegorz Wójcik – radni powiatowi.

Na uroczystości obecni byli również przedstawiciele instytucji oświatowych i kulturalnych, jak również członkowie oddziału Związku Podhalan w Niedźwiedziu na czele z prezesem Stanisławem Burnosem, a także liczna grupa mieszkańców i gości.

Wystawione zostały poczty sztandarowe a oprawę muzyczną zapewniła: kapela Orkiestry Dętej z Pcimia.

W imieniu Premiera Mateusza Morawieckiego list gratulacyjny odczytał Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotr Gliński.

Wyrazy gratulacje i podziękowania w imieniu Zarządu Powiatu Limanowskiego przekazał na piśmie również Starosta Limanowski

Mieczysław Uryga:

– Pomnik Katarzyny Smreczyńskiej , matki Władysława Orkana – pisarza i publicysty, piewcy gór oraz Ziemi Zagórzańskiej – stanowi uhonorowanie i podziękowanie dla wszystkich niezwykłych kobiet, które z największym poświęceniem, wspierają swoje dzieci, troszcząc się o ich wszelkie potrzeby i zabiegając o dobrą przyszłość. (...) Niech ten piękny monument każdego dnia przypomina o wdzięczności dzieci wobec matek. One, jako pierwsze przekazują nam to, co najcenniejsze: wartości, umiłowanie historii, kultury i tradycji ojczystej ziemi, wiarę, wrażliwość na piękno oraz innych ludzi.

Katarzyna Smreczyńska urodziła się w 1846 roku w Porębie Wielkiej. Zmarła w 1936 roku w Zakopanem. Chociaż nie potrafiła pisać, była utalentowaną gawędziarką oraz autorką cenionych opowiadań, które dyktowała do zapisania innym osobom. Według przekazów, aby zapewnić swoim dzieciom lepszą przyszłość, przez lata, co miesiąc pokonywała pieszo 70 km w drodze z Poręby Wielkiej do Krakowa, gdzie kształcili się jej dwaj synowie: Franciszek (późniejszy pisarz Władysław Orkan) oraz Stanisław (pedagog, entomolog). Jej postać i oddanie najbliższym, opisane m.in. w popularnej powieści „Matka” Ignacego Maciejowskiego (1898), są symbolem wielkiej, bezwarunkowej miłości.

Sam Władysław Orkan tak napisał o Katarzynie Smreczyńskiej: „Jeżeli mogę dać coś z dzieła mojego życia, to zawdzięczam to najpierw Bogu, a następnie matce. Nie byłoby tego, gdyby nie jej piechotne drogi do Krakowa”.

Między innymi te słowa tego gorczańskiego pisarza zostały uwiecznione także na nowo odsłoniętym pomniku. Autorem monumentu jest artysta Czesław Dźwigaj, profesor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, autor licznych realizacji w kraju i na świecie. Inicjatorem projektu był Związek Podhalan. Budowa pomnika została w całości sfinansowana w ramach programu Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku pod nazwą: „Rzeźba w

przestrzeni publicznej dla niepodległej – 2021”.

Odsłonięcie pomnika było głównym punktem tegorocznego „Święta Kliszczaka”, któremu towarzyszyły również inne wydarzenia i atrakcje. Uczestnicy mogli m.in. posłuchać występów zespołów regionalnych : „Spod Turbaca”, „Mali Pcimianie”, „Regle”, zespołu Trzebunianie wraz z Trzebuńskimi Kliszczakami, zespołu pieśni i tańca Ziemia Myślenicka oraz zespołu Folklorystycznego z Brezy (Słowacja). Muzyczną Gwiazdą wieczoru była Kapela Ciupaga. Pierwszy dzień tegorocznego „Święta Kliszczaka” zakończyła dyskoteka z udziałem zespołu Positive Vibes.

